Gemeente Midden-Delfland

Anna van Raesfeltstraat 37, Postbus 1, 2636 ZG Schipluiden
T (015) 380 41 11, F (015) 380 99 92
E gemeente@middendelfland.nl, I www.middendelfland.nl

Aan de gemeenteraad

Ons kenmerk 547414
Bijlage(n)

19 FEB 2024

Onderwerp
Start projectprocedure kerncentrales en VAWOZ programma

Datum
15 februari 2024

Geachte raadsleden,

Om in 2050 geen CO2 meer uit te stoten bij de opwekking van elektriciteit, heeft Nederland diverse energiebronnen nodig. Naast zon- en windenergie kunnen kernenergie en waterstof een belangrijke bijdrage leveren aan dit doel. Het Rijk onderzoekt momenteel de haalbaarheid van twee nieuwe kerncentrales, waarbij zowel Borssele als Maasvlakte I als mogelijke locaties worden beschouwd. Deze stap is in lijn met de doelstellingen van het klimaatakkoord.

De projectprocedure voor de bouw van de kerncentrales is gestart, zoals aangekondigd door het demissionaire kabinet. Tegelijkertijd is het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat bezig met het VAWOZ-programma, dat zich richt op het transport van elektriciteit en waterstof van toekomstige windparken op zee naar het vasteland. Dit programma onderzoekt aansluitingsmogelijkheden op het hoogspanningsnet en het toekomstige waterstofnetwerk, met bijzondere aandacht voor integratie met grote industriële clusters.

In deze brief vindt u alle informatie die wij momenteel hebben ontvangen van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) over twee belangrijke ontwikkelingen op rijksniveau, die samenhang vertonen en van invloed kunnen zijn op onze regionale energievoorziening. Bij de beoordeling van deze ontwikkelingen houden wij de belangen van Midden-Delfland nauwlettend in de gaten. Op dit moment is het nog te vroeg om definitieve conclusies te trekken, aangezien EZK nog in de verkenningsfase zit en de projectprocedures nog moeten starten. Wij als gemeente zullen ons nog beraden over de stappen die we zullen nemen en hoe we de belangen van onze gemeente zullen behartigen. Zodra er meer informatie beschikbaar is, zullen we de raad informeren.

Start van de projectprocedure voor de nieuwbouw van twee grootschalige kerncentrales

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) start een ruimtelijke procedure voor de bouw van twee nieuwe kerncentrales. Het Rijk onderzoekt de mogelijkheid om twee nieuwe kerncentrales te openen, naast de eerder aangewezen voorkeurslocatie Borssele, wordt ook Maasvlakte I als potentiële locatie beschouwd.

De projectprocedure start met de het publiceren en ter inzage leggen van het "Voornemen en voorstel voor Participatie (VenP)". Hierin wordt de ruimtelijke opgave geschetst en kan een ieder ideeën aandragen hoe deze opgave aan te pakken. Verder beschrijft het VenP hoe belanghebbenden worden

betrokken bij de besluitvorming. Voorafgaand aan het VenP heeft er ambtelijk en bestuurlijk overleg plaatsgevonden met onze gemeente over de inhoud ervan.
Aangezien de projectprocedure nog moet starten is ervoor gekozen om de gemeenten in de relatieve nabijheid (hemelsbrede afstand circa 15 km) van Maasvlakte I te benaderen voor afstemming. Afhankelijk van de voortgang van de procedure kan dit worden aangepast. Maasvlakte I is namelijk één van de waarborgingslocaties in Nederland voor de vestiging van kerncentrales. Deze locaties worden geschikt geacht voor de vestiging van nieuwe kerncentrales. Voor de andere waarborgingslocatie "Borssele/Vlissingen" is dit op een soortgelijke manier gebeurd.

Eerste fase projectprocedure
In de eerste fase van de projectprocedure, bekend als de Verkenning, wordt een voorkeurslocatie bepaald. Dit is een belangrijke fase die hieronder op hoofdlijnen is toegelicht.

De bouw van twee kerncentrales zou in principe in heel Nederland kunnen plaatsvinden. Er gelden echter wel eisen aan en richtlijnen voor locaties voor kerncentrales. In de projectprocedure wordt hierbij aangesloten. De projectprocedure vergt een afweging van "redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven". Hierbij worden met name de waarborgingsgebieden Borssele/Vlissingen en Maasvlakte I onderzocht, omdat deze gebieden aan de gestelde eisen voldoen. Het is tevens van belang om te evalueren welke overwegingen in het verleden hebben geleid tot de selectie van de huidige vestigings- en waarborgingsgebieden. Daarom wordt een actualisatie van het waarborgingsbeleid uitgevoerd, waarbij met de actuele kennis en beleidscontext wordt gekeken naar de uitgangspunten en conclusies van destijds. Dit kan mogelijk nieuwe inzichten bieden over zowel de bestaande gebieden als eventueel aanvullende gebieden.

De ontvangen zienswijzen op het VenP en de actualisatie van het waarborgingsbeleid worden meegenomen bij de vaststelling van de te onderzoeken locaties. De resultaten hiervan worden in de vorm van een concept "Notitie Reikwijdte en Detailniveau" (concept NRD) kort na de zomer gepubliceerd. Dit concept wordt eerst ambtelijk en bestuurlijk besproken alvorens het ter inzage wordt gelegd.

De locaties die zijn opgenomen in de NRD worden onderzocht in een planMER en Integrale Effecten Analyse (IEA). Op basis van deze onderzoeken wordt door de ministers voor Klimaat en Energie en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een voorkeurslocatie bepaald.

Vervolg
Het Voornemen en voorstel voor Participatie (VenP) zal op 23 februari 2024 worden gepubliceerd door het ministerie van EZK en ter inzage worden gelegd. Gedurende een periode van 6 weken, tot en met 4 april 2024, heeft iedereen de mogelijkheid om te reageren. Tijdens deze periode worden door het ministerie van EZK een webinar op 26 februari en informatiebijeenkomsten georganiseerd om belangstellenden te informeren. Voor onze regio zijn er bijeenkomsten op:

- **Maandag 26 februari**, digitaal op www.overkernenergie.nl/informatieavonden van 20:00 tot 21:00
- **Maandag 18 maart** in het Wapen van Marion in Oostvoorne van 19:00 – 21:00
- **Woensdag 20 maart** in de Buitenplaats Vlaardingen in Vlaardingen van 19:00 – 21:00

De publicatie van het VenP en de data van het webinar en de informatiebijeenkomsten worden door het ministerie van EZK aangekondigd in diverse landelijke en regionale dag- en huis-aan-huis-bladen. Daarnaast zullen wij deze aankondiging via onze gemeentelijke website en onze sociale mediakanalen doorzetten, zodat zoveel mogelijk belangstellenden inwoners op de hoogte zijn van het webinar en de informatiebijeenkomsten die het ministerie van EZK worden georganiseerd over de start van deze procedure in onze regio.

Voor het volledige overzicht van stand van zaken met betrekking tot de nieuwbouw van kerncentrales verwijzen we u naar de brief die op 1 februari 2024 aan de Tweede Kamer is gestuurd [1] (bijlagen 1).

[1] https://open.overheid.nl/documenten/4e85c54a-98d6-4823-a8e6-ca56c9056fa2/file

Meer informatie over de informatiebijeenkomst en de procedure vindt u vanaf 23 februari op de website van Bureau Energieprojecten: www.rvo.nl/kernenergie

In onze regio vinden veel ontwikkelingen plaats op het gebied van energietransitie en andere ruimtelijke opgaven. Er wordt actief gezocht naar samenhang met andere projecten en programma's, waaronder energie-initiatieven in Zeeland en Zuid-Holland. Dit sluit aan bij het Programma Verbindingen Aanlanding Wind Op Zee (VAWOZ) 2031-2040 in beide provincies.

Programma Verbindingen Aanlanding Wind op Zee 2031-2040

In het klimaatakkoord is afgesproken om de energievoorziening van Nederland verder te verduurzamen. Om aan de toenemende vraag naar elektriciteit en waterstof te kunnen voldoen speelt grootschalig opwekking van windenergie op zee een cruciale rol.

Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat heeft daarom het programma Verbindingen Aanlanding Wind Op Zee (hierna VAWOZ) gestart. Het programma VAWOZ onderzoekt via welke kabel- en leidingenroutes de elektriciteit en waterstof van toekomstige windparken op zee naar het vaste land gebracht kunnen worden. Daarnaast wordt onderzocht waar de elektriciteitskabels en waterstofleidingen aangesloten kunnen worden op het hoogspanningsnet en het toekomstige waterstof netwerk. Specifiek aandacht daarbij is aansluiting op grote industrieel clusters.

In bijlage 1 zijn de te onderzoeken routes weergegeven. Uiteindelijk resulteert het VAWOZ programma in 10 elektrische verbindingen en 2 waterstof verbindingen die de energie van de windparken op zee transporteren. Het kiezen van de juiste routes is een complexe situatie. Knelpunten variëren van ruimtegrebrek, drukke scheepvaartroutes, doorsnijding Natura 2000 gebieden en (zee)waterkeringen.

Midden-Delfland
Een van de te onderzoeken elektriciteitskabels is een elektriciteitskabel die kan aanlanden in Kijkduin en vervolgens wordt doorgetrokken naar het elektriciteitsstation in Wateringen (zie bijlage 2). Daarvandaan wordt het dan ingebracht op het bestaande hoogspanningsnetwerk. Over een eventuele kabelroute van Kijkduin naar Wateringen is nog onzekerheid over voldoende ruimte om het leidingen traject aan te leggen.

Om de elektriciteit afkomstig van de windmolens in het hoogspanningselektriciteitsnet te laden is een converterstation nodig. Bij de zoektocht naar een geschikte locatie nabij het elektriciteitsstation in Wateringen zijn nog veel onzekerheden die overwonnen moeten. Dit zijn bijvoorbeeld beperkt draagvlak, beperkte ruimte, intensief gebruik van woon- recreatie- en werkgebied met daarnaast belangrijke landschappelijke en natuurwaarden.

In een straal van 6 kilometer rond het elektriciteitsstation van Wateringen wordt ook gezocht naar een mogelijke locatie voor een zogeheten electrolyser. Een electrolyser zet overtollige elektriciteit met gebruikmaking van water om in waterstof en moet dicht bij een elektriciteitsstation of aanlanddingpunt liggen. Een electrolyser van 1 GW heeft een ruimtebeslag van ca. 20 ha.
Een electrolyser nabij het elektriciteitsstation Wateringen lijkt niet kansrijk, maar is nog wel opgenomen in de verkenning. Er zijn veel uitdagingen te overwinnen. Deze zijn hetzelfde als eerder genoemd bij het converterstation.
Een besluit over een locatie voor een electrolyser wordt overigens in een apart traject genomen

Verdere procedure
De resultaten van een eerste verkennende fase zijn opgenomen in de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (hierna cNRD), ook wel het onderzoeksplan genoemd. Deze cNRD ligt ter inzage van 23 februari 2024 tot en met 4 april 2024. Gedurende deze periode kan iedereen een officiële reactie op het onderzoeksplan indienen. Deze reactie worden gebruikt om tot een definitieve NRD te komen. De definitieve NRD vormt de basis voor de volgende fase van VAWOZ waarin nader onderzoek naar kansrijke

routes en aansluitlocaties plaatsvindt wordt gebruikt in fase 2. Publicatie van de definitieve NRD wordt verwacht in juni 2024.

Tijdens de inzageperiode van de cNRD organiseert programma VAWOZ vijftien informatiebijeenkomsten. Deze worden gehouden nabij de te onderzoeken aansluitlocaties. Voor inwoners uit Midden-Delfland is er op:

- **6 maart 2024** een inloopbijeenkomst concept-NRD Wateringen. Locatie: Brasserie Bijna Thuis/Hotel Hoevevoorde - Van Vredenburchweg 170, 2285 SE Rijswijk.

Tijdens deze avond wordt de inhoud van de concept-NRD toegelicht. Daarnaast wordt men geïnformeerd over het programma VAWOZ, raakvlakken met andere energieprojecten in de regio en de verdere procedure. Tijdens de avond kan ook een formele reactie ingediend worden.

Wij zullen deze aankondiging van de inloopavond via de Schakel Midden-Delfland, de gemeentelijke website en onze sociale mediakanalen onder de aandacht brengen. Voor locaties van andere informatieavonden verwijzen we naar de link: https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/vawoz-2031-2040/participatiekalender-zuid

Vervolgstappen
Als gemeente zijn wij actief betrokken bij de beoordeling van zowel het cNRD kernenergie als VAWOZ, waarbij wij nauwlettend de belangen van de gemeente Midden-Delfland in de gaten houden. Het verkrijgen van alle benodigde informatie is echter afhankelijk van de conclusie van het lopende onderzoek.

Aangezien EZK nog in de verkenningsfase zit en de projectprocedures nog moeten starten, is het op dit moment echter nog te vroeg om definitieve conclusies te trekken. We willen benadrukken dat we de belangen van onze gemeente en het provinciaal landschap serieus nemen en dat we de gelegenheden die ons geboden worden zullen aangrijpen om deze belangen te behartigen. En zullen indien gewenst een reactie indienen aan het Ministerie van EZK waarin wij onze gemeentelijke belangen indienen. Zodra er meer informatie beschikbaar is, wordt u geïnformeerd over de voortgang van deze projecten.

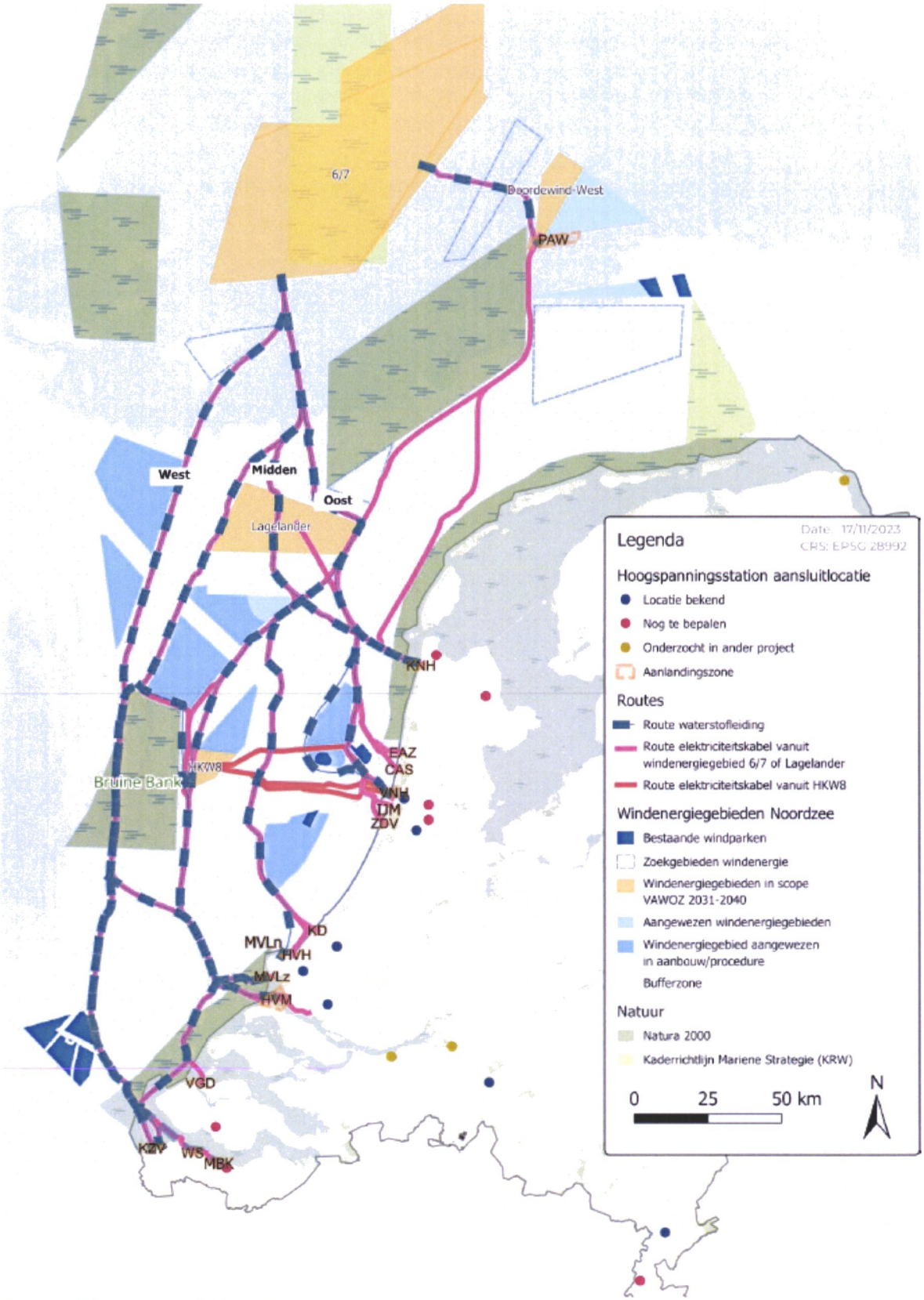
Daarnaast zullen we de inwoners van onze gemeente op de hoogte houden van de ontwikkelingen en de manier waarop we als gemeente hiermee omgaan.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. M.A.I. Born
gemeentesecretaris

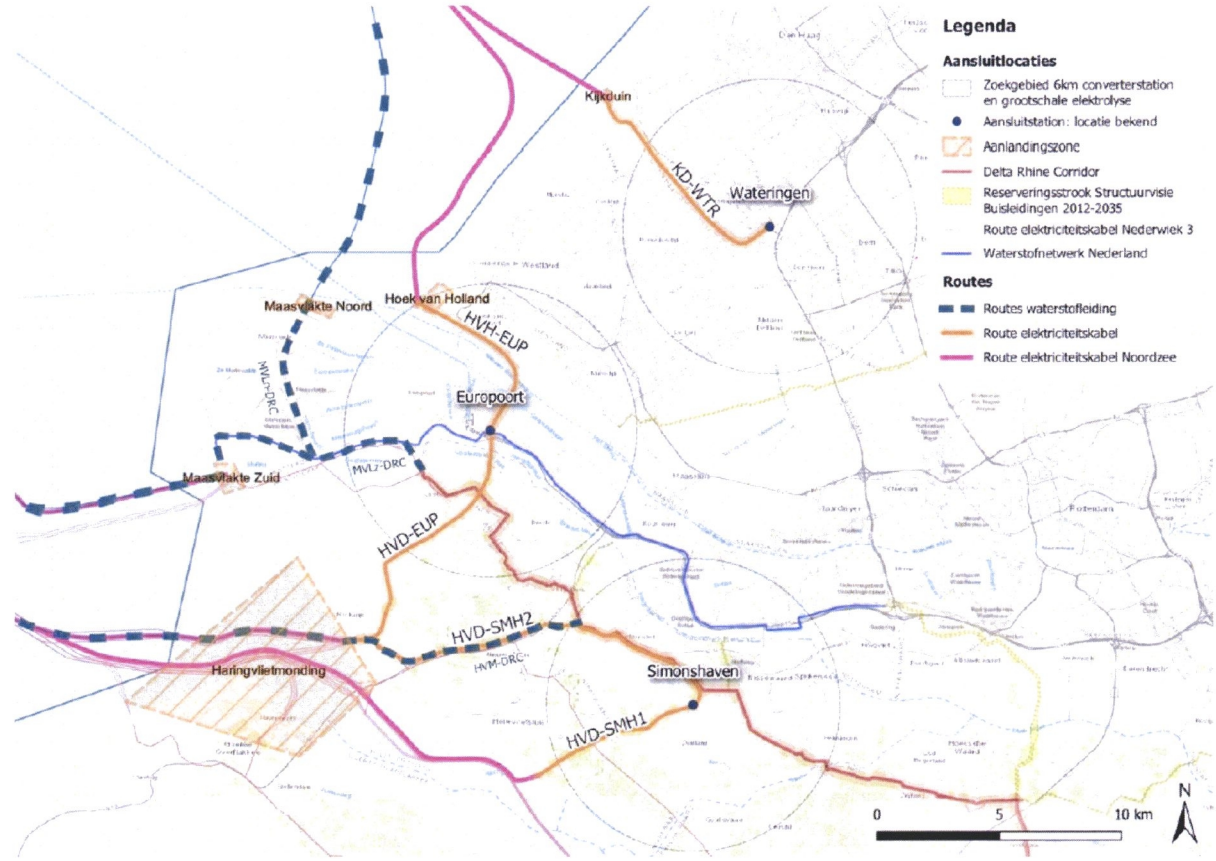
F.I. Noordermeer-van Slageren
burgemeester

Bijlage 2 – te onderzoeken route elektriciteitskabels en waterstofleidingen

Figuur 3-2 Routes op de Noordzee

Bijlage 2 – Te onderzoeken aanlanding Kijkduin en elektriciteitskabel naar Wateringen

Figuur 5-2 Elektrische en waterstofroutes in regio Zuid-Holland